

SEMINARSKI RAD

E u g e n i k a

Sažetak

Pojam eugenike skovan je u novije vrijeme, no eugenika sama proteže se daleko u prošlost kao ideja poboljšanja ljudske rase. Postoje bitne razlike između početaka eugeničkih misli i današnje eugenike, pa ju tako možemo podijeliti na staru i novu eugeniku. Također je možemo podijeliti i na pozitivnu i negativnu ovisno o mjerama koje provodi. Eugenika i genetski inženjering danas omogućuju manipulacije genima o kojima se nekada moglo samo čitati u znanstvenofantastičnim romanima. Francis Galton je jedan od glavnih pokretača novije eugenike. Pitanje je samo znamo li povući granicu? Posljedice svih genetičkih promjena mogu se pokazati kao prednost jedne generacije koja će prerasti u nedostatak slijedeće. Najčešći problemi koji se javljaju pri eugeničkim planovima su spolna disproporcija, genetička diskriminacija, klasna podijeljenost, slabljenje genetskog poola populacije, te stvaranje nove rase. Mnoge religije svijeta protive se eugeničkim mjerama kao nečemu što se upliće u posao koji čovjeku nije namijenjen. Eugeniku se često povezuje s državnim institucijama i kontrolom. Mijenjanjem gena mijenjamo li i bit čovjeka? Nove tehnologije ostavljaju mogućnost manipulacije i zlouporabe. Stvaranje novog čovjeka pitanje je kojim ćemo se morati pozabaviti u godinama koje dolaze.

Ključne riječi: eugenika, genetički inženjering, čovjek, zloupotreba, budućnost

E u g e n i k a

Eugenika je znanost koja se bavi unaprjeđivanjem nasljednih kvaliteta rase ili uzgoja (Merriam-Webster). Riječ eugenika konstruirana je krajem 19. st. od strane Francisa Galtona, jednog od osnivača novije eugenike.

Stara eugenika

Povijesni korijeni eugenike sežu daleko u prošlost pa se eugeničke ideje naziru i u djelima grčkih filozofa kao što je Platon. "Spoznaja da se umjetnom selekcijom (odabirom) i križanjem povoljnih jedinki i vrsta mogu postići korisni rezultati za čovjeka, kao i prihvaćanje Darwinove teorije o evoluciji vrsta, omogućili su krajem XIX. stoljeća realizaciju prastare Platonove ideje da bi se umjetnom selekcijom ljudi mogla postići korist za određene socijalne slojeve, nacije, cijelo čovječanstvo ili ljudsku vrstu. U doba novovjekovne obnove eugenike, točnije u doba njezina utemeljitelja Francisa Galtona, načela nasljeđivanja i populacijske genetike uglavnom nisu bila poznata ili prihvaćena. Jedinica je umjetne selekcije bio pojedinac kao nositelj određenog biološkog ili socijalnog svojstva. Čak i poslije, širenjem genetike tijekom prve polovice XX. stoljeća, to se obilježje eugenike nije promijenilo, jer nisu postojale tehnike kojim bi se interveniralo u području genoma"(Polšek, 1999:271). Taj dio eugeničkog procesa mogao bi se nazvati starom

eugenikom. Njen cilj jest poboljšati genetska svojstva rase i izbjeći propadanje onih boljih i sposobnijih.

Pozitivna i negativna stara eugenika

Stara eugenika može se podijeliti na pozitivnu i negativnu, ovisno o mjerama koje poduzima.

U negativnu eugeniku možemo ubrojiti pojmove kao što su sterilizacija, eutanazija, prisilni abortus, selektivni infanticid i holokaust.

"Godine 1899. nakon razmjerno neuspješnih pokušaja kirurga A. J. Ochsnera iz Chicaga, Harry Clay Sharp, iz Jeffersonvillea, Indiana, počeo je izvoditi prve uspješne sterilizacije na zatvoreniciima"(Polšek, 2000:166). To je dovelo do donošenja prvih eugeničkih zakona o prisilnoj sterilizaciji kriminalaca, idiota, imbecila i silovatelja, najprije u Indiani 1907. g., a potom i u većini ostalih država SAD-a i u svijetu. I u

Jugoslaviji su dvadesetih i tridesetih godina prošlog stoljeća doneseni zakoni koji su u određenoj mjeri regulirali reprodukciju. U nacističkoj Njemačkoj su donešeni Zakoni o Eugeničkoj sterilizaciji 1933. i Rasnoj higijeni 1934. na temelju kojih su novoosnovani sudovi za nasljedno zdravlje mogli sterilizirati mentalno ili tjelesno hendikepirane, psihički bolesne, ali i društveno devijantne osobe.

Eutanazija seže čak do Sparte i uništavanja nejake novorođenčadi. Pravi zamah dobiva tijekom II. svjetskog rata. "Eugenički pokret sa sve većom podrškom u Njemačkoj, rasprio je strahove na granici paranoje, od rasne degeneracije koja proizlazi iz sve niže stope nataliteta boljih društvenih grupa i porasta onih 'nižih' unutar pučanstva" (http://infoz.ffzg.hr/afric/MetodeII/Arhiva02_03/OresicIv.htm). "Od 1935. Nirnberški rasistički zakoni dozvoljavaju i eutanaziju nepodobnih, što tijekom rata eskalira u plansku eliminaciju «nižih» rasa, koncentracione logore i plinske komore" (Matković, 2000:311).

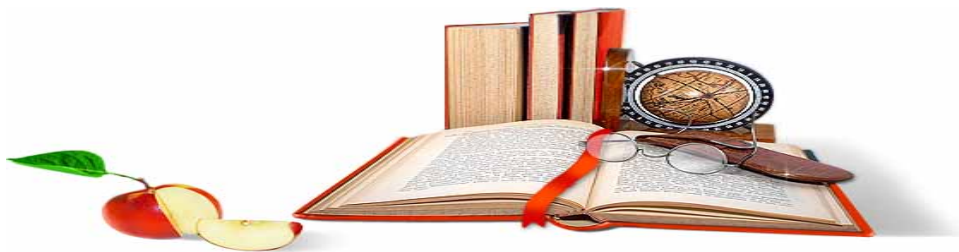
Prisilni pobačaji i infanticid pogotovo ženske djece nisu rijetkost. "Između mnogih, i Grci i Rimljani i srednovjekovni Europljani često su napuštali neželjenu, vanbračnu i hendikepiranu djecu" (Matković, 2000:311) koja bi tako sama i napuštena skončala svoj život. Napuštanje hendikepirane djece je još uvijek u nekim zemljama živa praksa. U nekim zemljama kao što su Kina, Indija i Turska do 1995. prenatalni dijagnostički postupci su rađeni isključivo radi detekcije spola. U zemlji kao što je Kina koja provodi politiku rađanja jednog djeteta, pobačaji su svakodnevica.

"Nacistički eugenički program stvaranja superiorne Arijevske rase te holokaust donose eugenici krajnju moralnu osudu" (Matković, 2000:311).

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET -----

[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](http://WWW.SEMINARSKIRAD.ORG)
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM

[FORUMU](#) ILI NA maturskiradovi.net@gmail.com